

Gemma Humet: «Pretenem ser feliços fent responsables els altres de la nostra felicitat»

Conversem amb la cantautora egarenca sobre el nou àlbum, 'Rere tot aquest fum'

Gemma Humet | Juan Miguel Morales

Ha passat un any i mig del seu darrer disc, *Màtria* (Satélite K, 2020), i **Gemma Humet** ja ha presentat un quart àlbum, *Rere tot aquest fum* (Satélite K, 2022), que parla de l'amor, però sobretot de ser coherent amb una mateixa com a pas indispensable per ser feliç. El treball s'ha publicat alhora que el seu primer llibre, *Els dies que m'habiten* (Rosa dels Vents, 2022), un recull de textos i poemes antics i actuals. L'egarenca resident a Osona fusiona cançó d'autor i electrònica per palesar que viu una revolució vital que fa evolucionar les cançons. Avui parlem amb la cantautora coincidint amb la sortida del nou disc.

La primera gran novetat del disc és que no has musicat cap poema, totes les lletres són teves. Has obert un nou camí?

No ha estat premeditat. M'he posat a fer cançons i en tenia moltes, i segurament el que he llegit de poesia aquests darrers temps tampoc era especialment musicable.

Quina és la temàtica que t'ha inspirat per fer les lletres de les cançons?

El tema principal del disc és que després d'un procés molt *heavy* que vaig afrontar després del confinament -i que no ha estat fàcil de superar- m'he qüestionat moltes coses de la vida. Per exemple, què vol dir estimar? Què ens aporta l'amor romàntic que ens han venut a les pel·lícules de Disney? M'ha explotat el cap, i em pregunto on soc, què estem vivint, què estem fent, que són els 'per sempre' que ens han inculcat...

Has patit una remoguda vital?

Sí, i això m'ha generat incoherències vitals molt fortes.

Video: https://www.youtube.com/watch?v=fgkY4k0Sa_c

En quin punt et sents, ara?

Penso que tot passa per alguna raó. No cal emmirallar-se en les coses que han de ser per sempre. M'he acostat a la cultura de viure la vida, però no en el sentit d'anar a mort, sinó de fer i viure allò que ens fa feliços, perquè demà no sabem en quin punt serem.

Per tant, cal gaudir de l'avui.

Sí, perquè pretenem ser feliços responsabilitzant les altres persones de la nostra felicitat en lloc de posar el centre en nosaltres. No ens podem descarregar de la responsabilitat, perquè hi ha d'haver altres puntals.

I en aquest moment tan intens també has publicat el primer llibre.

De la primera reunió sobre el llibre en fa gairebé tres anys, i havia de sortir fa molt de temps però la pandèmia ho va frenar? M'ha anat bé, perquè he pogut anar madurant els textos. En el confinament per la pandèmia vaig escriure molt, el llibre em va salvar. Inicialment havia de ser un recull dels textos originals d'on han sorgit les meves cançons. Són escrits no musicables que em serveixen per estirar el fil a partir d'una frase. A poc a poc vaig anar transformant aquella idea, perquè la vida evoluciona i els textos també. I al final em fa gràcia perquè hi ha textos que vaig escriure amb 19 anys i altres que són ben actuals, nascuts després d'haver-me passat moltes hores tancada i sola a casa.

Gemma Humet Foto: Juan Miguel Morales

Entre 'Màtria' i 'Rere tot aquest fum' ha passat just un any i mig. Per què has tingut la necessitat urgent de gravar un nou disc?

Quan va petar tot vaig tenir molta por que no tornaria a treballar mai més. Però he tingut la sort com a cantautora d'accedir a espais més petits amb un format reduït. Segur que hi ha projectes musicals que no han pogut tocar tant, però jo he tingut més feina que mai. Per mi la pandèmia ha estat una putada en molts aspectes, però en el pla professional m'ha portat a afrontar situacions que d'una altra manera no hauria viscut.

En un dels teus articles a Enderrock et preguntaves: 'Per a qui fem les coses quan estem creant?'. Aquest disc l'has fet per a tu, o per al públic?

El disc, com el llibre, m'han portat a plantejar-me molts aspectes vitals que no esperava. Ha estat terapèutic poder-me expressar lliurement i he intentat -tot i que costa molt- no pensar què dirien els altres.

L'etern 'què diran'?

Tots els artistes, i en el meu cas els que ens dediquem a la música, sempre pensem com arribarà la nostra obra al públic, si ho acceptarà o què pensarà. Estem subjectes a l'opinió de la gent. Aquest cop he volgut que l'opinió fos la meua, i també totes les decisions. Tot i que he rebut molts consells de gent que m'ha ajudat molt, sobretot dels productors Jordi Casadesús i Guillem Albà, he fet el que considerava. Fins i tot he enregistrat cançons que després han quedat fora del disc perquè no encaixaven amb el relat que volia plantejar. He fet i refet de manera constant.

Gemma Humet Foto: Juan Miguel Morales

Quin és el relat que has volgut crear?

És un disc introspectiu. Les dues cançons centrals, "El llamp que fugí del meteorit" i "Recomençar", parlen de com la vida sempre pot tornar a començar. I també es refereixen a un tema que ja reivindicava a *Màtria*, que sense amor propi no hi ha maneres possibles d'estimar. El missatge final és que després del que he vist i viscut, si no m'estimo a mi, les coses no poden funcionar.

Tal com explicaves, igual que amb 'Màtria', has tingut la producció de Jordi Casadesús. Per què has volgut repetir?

Perquè vam trobar una fórmula molt guai, que era el punt just de la fusió entre la cançó d'autor i l'electrònica, amb les caixes de ritmes i els teclats analògics. La meua veu, que sempre és la mateixa, i les meves cançons fan que tot acabi agafant una unitat. Em fa sentir molt còmoda amb una manera de treballar que no havia trobat amb els discos anteriors. Ell i jo ens tanquem a l'estudi per anar fent i provant el temps que calgui, i en aquest cas han estat gairebé tres mesos. A més, després de gravar *Màtria* vam fer junts una gira d'un any i mig, i quan hem treballat aquest segon disc ja ens coneixíem molt més.

Quan parles de la cançó d'autor i l'electrònica unides per la teua veu, creus que és una aposta de risc?

M'he trobat de tot... Hi ha gent com la meua mare, que em diu que li agrada el que faig, però que amb la veu i el piano ja en té prou i no necessita res més. Per mi no és cap problema perquè sempre soc jo mateixa, però en general el nou directe i aquesta manera de fer les coses agraden molt al públic.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=M2ryvjOVEb0>

Agrada i a la vegada sorprèn?

El públic se sorprèn que hagi sabut trobar el punt de la fusió amb l'electrònica sense que la cançó

perdi o les lletres deixin de ser importants. Amb la gira de *Màtria* em passava els concerts darrere el piano, i ara ha entrat a la banda **Lu Rois**, que toca el piano. Tenia ganes posar-me al davant i tenir un *feedback* directe amb el públic. Quan estava tota l'estona darrere un instrument no m'ho podia permetre. Hem fet un gir important respecte a *Màtria*, una evolució guiada per Guillem Albà que ha dirigit la part escènica i artística. La meua voluntat és trobar el punt just, de manera que aquells que em seguien com a cantautora no se'n vagin, i alhora poder ampliar els horitzons amb un nou públic.

Aquet nou format està pensat per poder conquerir escenaris més grans?

És un format que em permet continuar cantant en espais petits, però que alhora m'obre les portes a escenaris més grans. En els directes podem treballar els jocs de llums i juguem molt més amb l'espai escènic, de manera que m'agradaria poder actuar als grans festivals. Tant de bo.

L'espectacle del directe l'has produït amb el suport del Centre de Creació Musical La Marfà de Girona. Com ha anat?

Jo sé fer cançons i cantar, però hi ha terrenys als quals no arribo, perquè necessitaria un equip professional que té un cost important. Per poder evolucionar en l'àmbit de la música cal tenir diners i ajuts, i en aquest cas he pogut disposar de la direcció escènica i artística per als directes de Guillem Albà. Fa molta ràbia, però sense diners no es pot fer un disc i una gira en condicions.

VIURE DE LA MÚSICA

Gemma Humet és una artista catalana que pot viure de la música?

Sí, jo visc de la música. Gràcies als concerts puc menjar, pagar el lloguer i fer-me càrrec de tot el que necessiten els meus fills? Hi ha grups o artistes que prefereixen o decideixen reinvertir part del que generen en els espectacles, com a empresa. Ara per ara, jo això no m'ho puc permetre. Tot el que genero ho inverteixo en la meua vida privada, per poder viure. Tant de bo arribi un dia que una part dels ingressos els pugui dedicar a fer créixer el meu projecte. Per sort, aquesta vegada he tingut el suport de La Marfà, i a més el segell discogràfic Satélite K també m'ha ajudat a produir el disc.

Quins són els fums, i què s'amaga 'Rere tot aquest fum'?

Darrere el fum s'hi amaga la llum, la vida. La portada del disc és una cuina borrosa, plena de plats, després d'un dinar o sopar, i amb unes flors al darrere. Amb aquest costumisme deixo entendre que la rutina i la quotidianitat no ens deixen veure les coses boniques de la vida. Ens entestem a fer girar la vida, en lloc de fer-la girar bé.

Pau Serrasolsas (Ginestà) canta a "Els anys guanyats". Per què creus que la seva proposta agrada tant?

Les seves lletres estan escrites amb molta sensibilitat. Ells són molt joves, han trobat la fórmula per connectar amb un nou públic, i és molt guai. Amb ells la cançó d'autor ha trobat un altre camí, fan lletres precioses i diuen coses, moltes coses.

Gemma Humet Foto: Juan Miguel Morales

La cançó parla del retrobament amb una antiga parella. ?Tu i jo vam ser pont per ser on som ara'. És un diàleg preciós?

A mi em passa, no tinc mala relació amb cap de les meves exparelles i penso que és molt bonic acabar de manera sana, sense retrets. A la vida les relacions es recondueixen, i això no ha de ser dolent. De vegades sembla que tot ha d'acabar fatal, quan pensem en una separació. Però també pot acabar bé, amb l'amor sempre per davant. És impossible que es pugui passar sense contradiccions de tenir un superamor i estimar molt una persona a no haver-hi absolutament res. Em costa pensar que no seguiré estimant les persones que he estimat, perquè ens hem cuidat i hem passat moments brutals.

Com explicaràs el sentit del disc?

Em preocupa què pot pensar la gent, i no tant si és una història biogràfica. Quan escolto un disc de qui sigui, no penso en què li passava a l'autor, sinó què em permet connectar-hi o de quina manera em transporta una cançó que estic escoltant. Òbviament tot surt del cap de qui ha escrit les cançons, i de vegades són coses que fan molta por. Per exemple, quan veig pel·lícules de Quentin Tarantino o Stanley Kubrick és inevitable pensar ?què li devia passar pel cap?'. Tot el que dic a les cançons surt de mi, i el fet que ho hagi viscut o no en el pla personal crec que és secundari.